

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66 lõike 2 punkti 2, § 67 lõike 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes OÜ Kiviliiv 13.03.2025 esitatud keskkonnaloa muutmise taotlusele nr T-KL/1027695-2 ja 09.10.2025 esitatud keskkonnaloa ümberregistreerimistaotlusest Wesico Infra OÜ nimele ning Võru Vallavolikogu 18.06.2025 otsusele nr 231, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. muuta ettevõtte Wesico Infra OÜ (registrikood: 11499439) Holsta maardlas Holsta II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr L.MK/320886 järgmiselt:

1.1.1. pikendada keskkonnaloa kehtivusaega 15 aasta võtta s.o kuni 06.10.2041;

1.1.2. märkida mäeeraldisel koosseisus oleva ploki 4 aT jääkvaru koguse seisuga 31.03.2026 järgmiselt: plokki 4 aT (ehitusliiv) 500,635 tuh m³;

1.1.3. märkida kaevandatava varu kogus (seisuga 31.03.2026) järgmiselt: 377,635 tuh m³.

1.2. Määrata keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt korralduse punktist 3.4.3.

1.3. Avalikustada ettevõtte Wesico Infra OÜ keskkonnaloa nr L.MK/320886 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/320886 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

2.1.1. Osühing Kiviliiv (registrikood 10270396, aadress Üleoru, Vana-Vastseliina küla, Võru vald, Võru maakond, Eesti; edaspidi ka *ettevõtte*) on esitanud 13.03.2025 Keskkonnaametile taotluse Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa (keskkonnaluba nr L.MK/320886) kehtivusaja pikendamiseks 15 aasta võrra. Esmataotlus on registreeritud KOTKAS-s 20.02.2025 menetluse nr M-131312 juurde.

Ettevõttele osaühing Kiviliiv kuulunud keskkonnaluba nr L.MK/320886 on ümber registreeritud ettevõttele Wesico Infra OÜ (registrikood 11499439, aadress Vasara tn 50, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) Keskkonnaameti 31.12.2025 korraldusega nr DM-133946-4.

Holsta II liivakarjäär asub Võru maakonnas Võru vallas Halla külas eraomandisse kuuluval Kruusaaugu (katastritunnus 87401:003:0202) maaüksuse metsamaal ja muul maal. Holsta II liivakarjääri mäeeraldise pindala on 3,67 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala 4,22 ha.

Mäeeraldisega on hõlmatud Holsta liivamaardla (reg. kaardi nr 834) ehitusliiva aktiivse tarbevaru maht plokis 4 aT on seisuga 31.03.2026 500,645 tuh m³. Kaevandatav varu on 377,635 tuh m³. Kogu varu asub pealpool põhjavee taset.

Kaevandatud maavara kasutatakse ehituses, teedehituses ja remondis. Keskmise tootmismaht aastast on 26 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanõu taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanõu taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 995 eurot on tasutud 20.02.2025 riigilõivuseaduse § 136² lg 1 p 4 ja lg 2 kohaselt (redaktsioon jõustus 01.01.2025).

MaaPS § 49 lõike 2 alusel andis keskkonnanõu taotlusele arvamuse riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistus 11.04.2025 kiri nr 13-1/25-627).

2.1.3. Keskkonnanõu taotlus on 06.05.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-6 keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

2.1.4. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Holsta II liivakarjääri keskkonnanõu taotluse 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-7 Võru Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks tähtajaga 06.07.2025.

Avalikustamise käigus vastuväiteid ei laekunud.

2.1.5. Taotletav Holsta II liivakarjäär on olemasolev mäeeraldis, mille pindala on 3,67 ha ja teenindusmaa pindala on 4,22 ha. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 26 tuh m³.

Maavara kasutatakse ehituses, teedehituses ja -remondis, kaevandatud maa korrastatakse metsa- ja rohumaaks.

Maastikuliselt asub Holsta liivamaardla asub Haanja kõrgustikul jääjõelise tekkega mõhnastikul

(selle põhjapoolsel nõlval), kus mäeeraldise maapinna abs kõrgused jäävad 155–177 m vahemikku.

Lähim olemasolev karjäär on Holsta liivakarjäär (loa omanik TREV-2 Grupp AS, kehtib 24.10.2008–10.11.2040), mis asub 170 m kaugusel põhja suunal. Holsta kruusakarjäär (loa omanik KEDOKA OÜ, kehtib 29.01.2016–28.01.2031) asub 800 m kaugusel põhja suunas, Halla liivakarjäär (loa omanik VENTURO OÜ, kehtib 24.11.2025–24.11.2040) asub 800 m lõunasuunas.

Holsta II liivakarjääri varud on kinnitatud 2011.aastal OÜ Mäemees poolt koostatud seletuskirja „Halla karjääri mäeeraldise maa-ainese varu ümberhindamise kohta (varu seisuga 31.12.2010)“ (EGF 8305) põhjal. Holsta II liivakarjääri aktiivne tarbevaru on kinnitatud keskkonnaministri 29.03.2011.a käskkirjaga nr 443 järgmiselt: pindalal 3,67 ha täiendava ehitusliiva aktiivne tarbevaru kogumahuks 510 tuhat m³.

Kehtival keskkonnaloal nr L.MK/320886 on ploki 4 aT ehitusliiva aktiivse tarbevaru mahuks märgitud seisuga 17.09.2024 504,71 tuhat m³ ja kaevandatavaks varuks 387 tuhat m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 26 tuhat m³.

Seisuga 31.03.2026 on ehitusliiva aktiivne tarbevaru plokis 4 aT 500,635 tuhat m³ ja kaevandatav varu 377,635 tuhat m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 26 tuhat m³.

2.1.6. Lähimaks veekoguks on 570 m põhjapool asuv Sur'aoja oja (EELIS kood VEE1000400). Ca 200 m kaugusel asub Kuklase (katastritunnus 87401:003:0701) katastriüksuse tiik (ETAK ID 2025983) ja ca 500 m kaugusel Halla (katastritunnus 87401:003:0090) katastriüksusel asuv tiik (ETAK ID 6412302).

Lähim puurkaev PK_10241 jääb umbes 880 m kaugusele. Lähim elamu, mille eluhoonete vahetusläheduses on eeldatavasti ka salvkaev asub umbes 200 m kaugusel Kuklase (katastritunnus 87401:003:0701) katastriüksusel.

Taotluse alaga hõlmatud maavara paikneb vaid ülevalpool põhjaveetasel.

Holsta II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaal ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid. Lähim Natura 2000 ala on ligikaudu 0,8 km kaugusele jääv Haanja linnu- ja loodusala. Holsta II liivakarjääri mäeeraldise ca 3 km kaugusele jääb must-toonekure elupaik (KLO9126830). Lähim teadaolev must-toonekurele sobiv toitumisala on ca 1,2 km kaugusel.

Lähim kultuurimälestis jääb 1,2 km kaugusele kagu suunda, selleks on arheoloogiamälestis „Kääbas“ registrikoodiga 13703. Lähim kultuurpärandi objekt on Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse alusel teenindusmaast 490 m kaugusel asuv Halla kõrts, mis on olemasolev talukoht.

2.2. Keskkonnanaloo muutmise taotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanaloo muutmise taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate

võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 06.05.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Loa andja teavitas 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-6 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid (vt p 2.1.4). Loa andja edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-7 Võru Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Võru Vallavolikogu nõustus 18.06.2025 otsusega nr 231 keskkonnaloa muutmise tingimuslikult (vt p 3.2.1.).

Kuni loa muutmiseni või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise vastuväiteid ei laekunud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetluse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa muutmise taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt paragrahvi 47 lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Loa andja jättis keskkonnaloa muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Loa andja teavitas 20.02.2026 loa muutmise otsuse ja loa eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning saatis eelnõud 20.02.2026 kirjaga nr DM-131312-12 menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse või vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4), määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Loa andja tegi eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud, kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal selle suhtes ettepanekuid ega vastuväiteid.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt Wesico Infra OÜ, Võru Vallavalitsuselt ja Transpordiametilt 20.02.2026 kirjaga nr DM-131312-12 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 05.03.2026.

Wesico Infra OÜ määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Võru Vallavalitus määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Eelnõude avalikustamise käigus edastas Transpordiamet 23.02.2026 kirja nr 7.1-7/26/2984-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 25.02.2026 nr DM-131312-13), milles teavitas Keskkonnaametit, et on dokumentidega tutvunud ning märgib järgmist:

- Holsta II liivakarjääri mäeeraldis piirneb riigiteega 25132 km 14,16-15,10;
- taotletav mäeeraldis teenindusmaa jääb ca 4 m kaugusele riigitee katte servast, mis ei ole aktsepteeritav. Vastavalt EhS § 70 lg 2 p 2 on keelatud teekaitsevööndis eemaldada ja kuhjata pinnast ning § 79 lg 2 p 1 kohaselt ohustada tee korrakohast kasutamist;
- taotletav mäeeraldis jääb ca 14 m kaugusele riigitee katte servast, sellega võib nõustuda vastavalt EhS § 70 lg 3 sätestatule.

Transpordiamet tõi oma 23.02.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-2 välja, et nõustub Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise tingimusega, et mäeeraldis teenindusmaa piir kattub mäeeraldis piiriga.

Keskkonnaamet edastas 04.03.2026 kirjaga nr DM-131312-14 ettevõttele Wesico Infra OÜ Transpordiameti seisukohaga tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks ning pikendas menetlustähtaega võimalike seisukohtade kaalumiseks, eelnõu täiendamiseks ja otsuse vormistamiseks kuni 04.06.2026.

Wesico Infra OÜ saatis 17.04.2026 Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.04.2026 nr DM-131312-15), milles selgitas, et ettevõtte ei jõudnud tähtaegselt seisukohta esitada, kuna info kogumine on võtnud aega. Wesico Infra OÜ palus Keskkonnaametil selgitada, kuidas menetlusega edasi liikuda, lisades, et ettevõtte ei nõustu Transpordiameti seisukohaga.

Keskkonnaamet selgitas 04.05.2026 kirjas nr DM-131312-16 ettevõttele Wesico Infra OÜ taotluse muutmise ja menetluse jätkamisega seotud asjaolusid, paludes, et ettevõtte pöörduks Transpordiameti poole leidmaks võimalused mäeeraldis teenindusmaa piiride säilitamiseks olemasoleval kujul.

Tulenevalt asjaolust, et Transpordiamet on pärast Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320886 muutmise otsuse ja loa eelnõudega tutvumist esitanud tingimusliku nõusoleku ning taotleja on oma 17.04.2026 e-kirjas palunud Keskkonnaametilt selgitusi menetlusega jätkamise kohta, pikendas Keskkonnaamet 04.05.2026 kirjaga nr DM-131312-16 menetlustähtaega võimalike seisukohtade kaalumiseks, eelnõu täiendamiseks ja otsuse vormistamiseks kuni 31.08.2026.

Transpordiamet edastas 13.05.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/2984-4 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.05.2026 nr DM-131312-17) Keskkonnaametile selgitused Transpordiameti uuendatud nõusoleku osas ning esitas uue tingimuse Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmisele.

Transpordiameti 13.05.2026 kirja nr 7.1-7/26/2984-4 kohaselt annab Transpordiamet uuendatud nõusoleku Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmisele tingimusel, et loale lisatakse järgmine kõrvaltingimus:

1. Enne kaevandamistöde alustamist tuleb riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitada, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.

Transpordiamet palus Keskkonnaametil Holsta II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetlemisel arvestada Transpordiameti esitatud tingimusega.

Keskkonnaamet küsis 14.05.2026 kirjaga nr DM-131312-18 ettevõtte Wesico Infra OÜ seisukohta Transpordiameti 13.05.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-4 esitatud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise nõusolekule.

Wesico Infra OÜ esitas 27.05.2026 e-kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.05.2026 nr DM-131312-19) ettevõtte seisukoha, milles väljendas nõusolekut enda kinnistu piirides ristmiku ümber ehitamisega. Wesico Infra OÜ täpsustas, et on arutanud Transpordiametiga Holsta II liivakarjääri sissesõidutee nurga korrigeerimist Rõuge-Vastseliina tee (nr 25132) suhtes. Ettevõtte tõi välja, et täpsemate nõuete saamiseks esitatakse vastav päring Transpordiametile.

Wesico Infra OÜ palus oma 27.05.2026 e-kirjas Keskkonnaametil selgitada, kas seoses ristmiku ümberehitamisega tuleb teha taotluses ja plaanil muudatus vastavalt Transpordiameti algsele tingimusele.

Keskkonnaamet selgitas 04.06.2026 kirjas nr DM-131312-20, et mäeeraldise teenindusmaal asuva olemasoleva tee ümberehitamisel taotlusmaterjale korrigeerima ei pea. Taotlusmaterjale (seletuskirja, mäeeraldise plaani ja korrastatud maa plaani) tuleb korrigeerida juhul, kui Holsta II liivakarjääri väljaveotee ja Rõuge-Vastseliina tee ristumiskoha ümberehitus mõjutab taotluses nr T-KL/1027695-2 esitatud mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piire.

Keskkonnaamet lisab tulenevalt Transpordiameti 13.05.2026 kirjast nr 7.1-7/26/2984-4 Holsta II liivakarjääri keskkonnaloale nr L.MK/320886 kõrvaltingimuse, mille kohaselt on loa omaja kohustatud enne kaevandamistöde alustamist riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitama, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele.

Tuginedes HMS § 49 lõikele 4 edastas Keskkonnaamet xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-xx

täiendatud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõud taotlejale, kohalikule omavalitsusele ja Transpordiametile tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks, paludes seisukohad esitada kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kuupäevaks xx.xx.2026.

Ettevõtte Wesico Infra OÜ esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

Võru Vallavalitsus esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

Transpordiamet esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (KOTKAS 05.01.2026 kiri nr DM-131312-10), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu *KMH* algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval alal ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid. Kivisisaliku kaitseks seatakse vajalikud tingimused ja tegevusplaan;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete kasutamisel eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
4. mäeeraldisel maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem osaliselt taastatav maa-ala korrastamisega.

Keskkonnaamet jättis 11.02.2026 kirjaga nr DM-131312-11 „Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320886 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata

jätmine“ algatamata KMH Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele.

Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.2.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused loa muutmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

Korralduse otsustava punktiga 1.1 muudetakse keskkonnaluba nr L.MK/320886 vastavalt Kiviliiv OÜ 13.03.2025 esitatud taotlusele T-KL/1027695-2.

3.1.1. Maavara kaevandamine

Ettevõttel on olemasolev keskkonnaluba nr L.MK/320886 (seaduses ka kui *kaevandamisluba*) maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1). MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 2 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist. MaaPS § 67 lõike 1 kohaselt, kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul ei ole kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendatud või kaevandatud maa ei ole korrastatud, pikendab kaevandamisloa andja loa omaja taotluse alusel loa kehtivust aja võrra, mis on vajalik maavara ammendamiseks. Käesoleval juhul taotletakse loa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-7 Võru Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks tähtajaga 06.07.2025. Võru Vallavolikogu nõustus 18.06.2025 otsusega nr 231 (registreeritud KOTKAS-s 08.07.2025 numbriga DM-131312-8) Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusega tingimuslikult (vt p 3.2.1).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Holsta II liivakarjääri seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki. Taotluse kohaselt korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks. Korrastamiseks mittevajalik katend võõrandatakse. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleja keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa muutmise taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Holsta II liivakarjääri mäeeraldisel kehtiva maavara kaevandamise keskkonnaloa (L.MK/320886) kehtivusaja pikendamine 15 aasta võrra, et maavara mäeeraldise piires täielikult ammendada ja kaevandatud maa korrastada.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Holsta II liivakarjäär asub kasutuses olevas maardlas, aktiivsel mäeeraldisel. Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusega hõlmatud mäeeraldise kasutamist on mõistlik jätkata teedeehitamisel ja -remondil, asfaltbetooni ning ehitusbetooni valmistamisel. Seega, arvestades säästva arengu põhimõtteid ja taastumatu maavara heaperemehelikke kasutamise printsiipe, on põhjendatud taotletava Holsta II liivakarjääri maavaravaru kasutamise jätkamine.

3.1.2. Loa muutmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa muutmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- tegevusega ei kaasne keskkonnaohtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 05.01.2026 dokumendiga nr DM-131312-10.
- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- loa muutmisega ei minda vastuollu riigi huviga, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.

- kohaliku omavalitsuse üksus (Võru Vallavolikogu) nõustus 18.06.2025 otsusega nr 231 (KOTKAS 08.07.2025 nr DM-131312-8) keskkonnanaloo muutmiseks mäeeraldisel kaevandamiseks (MaaPS § 55 lg 2 p 11). Kohalik omavalitsus seadis keskkonnanaloo muutmisele kõrvaltingimused (vt p 3.2.1.).

- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järelendus oli, et Holsta II liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga xx.xx.2026, MaaPS § 55 lg 3 p 1).

- MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Holsta II liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

3.1.3. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu ei kuulu ettevõttele. Tegemist on ettevõttele osaühing Kiviliiv kuuluva Kruusaaugu katastriüksusega (katastritunnus 87401:003:0202).

Osaühing Kiviliiv teavitas 09.10.2025 e-kirjaga Keskkonnaametit, et on sõlminud kaevandamisõiguse loovutamise kokkuleppe ettevõttega Wesico Infra OÜ, (registrikood: 11499439, aadress: Vasara tn 50, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) Holsta II liivakarjääris Kruusaaugu katastriüksusel (katastritunnus 87401:003:0202) mäeeraldisel piires maavara kaevandamiseks.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille muutmise või mitte muutmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnanaloo reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused sätestatakse keskkonnanaloo eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.2.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 06.05.2025 kirjaga nr DM-131312-7 Võru Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Võru Vallavolikogu nõustus 18.06.2025 otsusega nr 231 keskkonnaloa muutmisega. Seati järgnevad tingimused:

1. *Juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitluslitsentsi omavale ettevõttele;*
2. *Masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;*
3. *Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30 km/h;*
4. *Liivakarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00.*

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 05.01.2026 kirjaga nr DM-131312-10 Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Võru Vallavalitsusele, seisukoha esitamise tähtajaga 05.02.2026.

Keskkonnaameti 05.01.2026 kiri nr DM-131312-10 on registreeritud Võru Vallavalitsuse dokumendiregistris 05.01.2026 viitega nr 6-3/681-2.

Võru Vallavalitsus ei esitanud arvamust Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

3.2.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 11.02.2026 kirjaga nr DM-131312-11 Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Holsta II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa muutmisel arvestada:

- *juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitluslitsentsi omavale ettevõttele;*
- *masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;*
- *tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata*

veokite liikumiskiirust kuni 30 km/h;

- liivakarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00;
- kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;
- lähima elamu kaitseks tuleb rajada müravall, s.o Kuklase kinnistu katastritunnusega 87401:003:0701 suunale, müravalli pikkus peab olema piisav, et müra levikut elamuni takistada. Müravalli kõrgus peab olema minimaalselt 3 m;
- raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.03-31.07.

Keskkonnameetmete esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi.

3.2.3 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõtlikud kaalutlused kõrvaltingimuste lisamiseks. Kehtivale keskkonnaloale nr L.MK/320886 on kantud kuus kõrvaltingimust:

1. kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas vähemalt kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 52 tuh m³;
2. rajada kasvupinnasest ohutusvall (kasutatav karjääri rekultiveerimiseks hilisemalt) riigimaantee ja kaevandatava ala vahele;
3. karjääri maanteepoolse ääre kaevandamisel ei tohi üheski töö etapis minna sügavamale projektijärgsest rekultiveerimise pinnast mille nõlva kalle ei tohi olla järsem kui 1:2 (veealuse kaeve puhul 1.3);
4. kaevandamisega rikutud maa korrastada nõuetekohase projekti alusel. Korrastamisega tuleb alustada tehnoloogiliselt esimesel võimalusel, üle 4 m kõrguse nõlva tekkel näha ette kindlustusmeetmed erosiooni ja liiske vältimiseks;
5. tee kaitsevööndis on lubatud töid teostada ainult vastava projekti alusel, mis on eelnevalt kooskõlastatud Maanteeameti lõuna regiooniga;
6. katastriüksuse 87401:003:0202 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

Kaevandamisega rikutud maa korrastamist reguleerib maapõueseadus, mis sätestab korrastamisprojekti tingimused. Kuna antud kõrvaltingimust reguleerib õigusakt, mis võib loa

kehtivusaja jooksul muutuda on tõenäoline, et keskkonnaloale kantud kõrvaltingimus nr 1 ja samasisuline kõrvaltingimus nr 4 on tulevikus õigusaktiga vastuolus. Seetõttu eemaldatakse kõrvaltingimus nr 1 ja nr 4 keskkonnaloalt.

Kõrvaltingimused nr 2-5 on keskkonnaloale nr L.MK/320886 kantud Keskkonnaameti 06.10.2011 korraldusega nr PVV 1-15/11/396. Holsta II liivakarjääri mäeeraldise põhjaosa kattub osaliselt Rõuge – Vastseliina riigimaantee (nr T-25132) teekaitsevööndiga (ulatus 50 m tee äärmise sõiduraja teljest) ja Halla - Holsta riigimaantee (nr T-25172) teekaitsevööndiga (ulatus 50 m tee äärmise sõiduraja teljest), mistõttu esitas Maanteeamet 08.02.2011 kirjaga nr 19-3/11-00231/020 omapoolsed tingimused kaevandamiseks Holsta II liivakarjääris (endise nimega Halla liivakarjääris).

Kuna kõrvaltingimused nr 2,3 ja 5 on jätkuvalt asjakohased jätab Keskkonnaamet need keskkonnaloale kehtima, ajakohastades nende sõnastust järgnevalt:

- *rajada kasvupinnasest ohutusvall (kasutatav karjääri hilisemaks korrastamiseks) riigimaantee ja kaevandatava ala vahele;*
- *karjääri maanteepoolse ääre kaevandamisel ei tohi üheski töö etapis minna sügavamale projektijärgsest korrastamise pinnast mille nõlva kalle ei tohi olla järsem kui 1:2 (veealuse kaeve puhul 1.3);*
- *tee kaitsevööndis on lubatud töid teostada ainult vastava projekti alusel, mis on eelnevalt kooskõlastatud Transpordiametiga;*

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduse § 18² lõikes 4. Kruusaaugu katastriüksuse (katastritunnus 87401:003:0202) sihtotstarve on mäetööstusmaa 100%, mistõttu ei ole kõrvaltingimus nr 6 enam asjakohane ning eemaldatakse muudetavalt keskkonnaloalt.

Holsta II liivakarjäärile lähimaks vooluveekoguks on 570 m kaugusel põhjapool asuv Sur'aoja oja (EELIS kood VEE1000400). Ca 200 m kaugusel asub Kuklase (katastritunnus 87401:003:0701) katastriüksuse tiik (ETAK ID 2025983) ja ca 500 m kaugusel Halla (katastritunnus 87401:003:0090) katastriüksusel asuv tiik (ETAK ID 6412302).

Lähim puurkaev PK_10241 jääb umbes 880 m kaugusele. Lähim elamu, mille eluhoonete vahetusläheduses on eeldatavasti ka salvkaev asub ca 200 m kaugusel Kuklase (katastritunnus 87401:003:0701) katastriüksusel.

Kaevandatav maavara asub pealpool põhjaveetasel. Kuna maavaravaru väljatakse veetasel alandamata, ei mõjuta kaevandamine veetasel pinnases.

Arvestades asjaolu, et mõju põhjaveetasemele ei ole, ei ole eeldada ka mõju puurkaevude veetasemele. Lähim elamu asub ca 200 m kaugusel ning elamu tarbevett tegevus eelduslikult ei mõjuta.

Taotletava karjääri võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega. Kõige tõenäolisem mäeeraldisel toimuda võiv õnnetusjuhtum on seotud õli või kütuse lekkega. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või

õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata. Karjäärimasinate avariilukordade ennetamiseks tuleb neid perioodiliselt kontrollida ja kohapeal neid mitte hooldama või äärmisel vajadusel tegema seda selleks ette nähtud hooldusplatsil, kus peavad olema olema õli kogumise ja tõrje vahendid. Leevendusmeetmete õigeaegsel rakendamisel on võimalik pinna- ja põhjavee reostamist vältida.

Võru Vallavolikogu on seadnud 18.06.2025 otsusega nr 231 järgmised tingimused:

- *juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüüinised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlislitsentsi omavale ettevõttele;*
- *masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;*

Ettevaatusprintsipiist tulenevalt seab Keskkonnaamet tegevusele järgneva kõrvaltingimuse: *kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.*

Taotluse seletuskirja kohaselt asub Holsta II liivakarjäärile lähim elamu ca 200 m kaugusel Kuklase (katastritunnus 87401:003:0701) katastriüksusel. Seletuskirjas toodud arvutuste kohaselt on elamule lähimas karjääri osas töötamisel arvutuslik maksimaalne müratase avamaastikul alla 60 dB ehk umbes 53 dB (mitme masina koostöötamisel). Tegelik olukord võib siiski arvutuslikust erineda. Keskkonnavalda omajal tuleb tagada seadusega kehtestatud piirnormidest kinnipidamine ning võtta kasutusele kõik võimalikud meetmed mürahäiringu tekke ja leviku vähendamiseks.

Võru Vallavolikogu on seadnud 18.06.2025 otsusega nr 231 järgmise tingimuse:

- *liivakarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00.*

Keskkonnaamet peab vajalikuks seada tingimuse ka müravalli rajamise osas, kuna lähimad majapidamised jäävad võimalikku mõjualasse:

- *lähima elamu kaitseks tuleb rajada müravall, s.o Kuklase kinnistu katastritunnusega 87401:003:0701 suunale, müravalli pikkus peab olema piisav, et müra levikut elamuni takistada. Müravalli kõrgus peab olema minimaalselt 3 m.*

Kõrvaltingimuste korrektse täitmisel ei ole eeldatavalt ette näha ülenormatiivse müra levikut väljapoole mäeeraldise teenindusmaa piire. Ülenormatiivse müra levimine mäeeraldise piiridest välja võib juhtuda ekstreemumitel ehk halbade tingimuste kokkulangemisel (suur tuulekiirus,

tööesi on vahetult mäeeraldise piiril).

Liiva kaevandamisel on võimalikeks osakeste ehk tolmu allikateks maavara ammutamis- ja laadimisprotsessid ning toodangu väljaveoga seotud transport. Osakeste eraldumine mäeeraldisel toimuvatest tööprotsessidest sõltub kaevandamise tehnoloogiast, kaevise kohapealsest töötlemisest kui ka ilmastikutingimustest (tuul, sademed jne).

Seletuskirja kohaselt Holsta II liivakarjääri keskmise aastamäära (26 tuh m³) kaevandamisel on tahkete osakeste summaarne heitkogus ~ 0,056 t/a ning keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 toodud künniskoguseid kaevandamistegevuse käigus ei ületata.

Ülenormatiivse tolmu kontsentratsiooni levimine mäeeraldise piiridest välja võib juhtuda ekstreemumitel ehk halbade tingimuste kokkulangemisel (suur tuulekiirus, kuivad tingimused, tööesi on vahetult mäeeraldise piiril). Arvestades ka asjaolu, et läheduses asub mitu elamut, peab olema tagatud piirnormidest kinni pidamine. Võru Vallavolikogu on seadnud 18.06.2025 otsusega nr 231 järgmise tingimuse:

- *karjäärist kaevise transportimisel kasta transporteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi °C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt.*

Holsta II liivakarjääri mäeeraldisest ca 3 km kaugusel asub must-toonekure elupaik (KLO9126830). Lähim teadaolev must-toonekurele sobiv toitumisala asub mäeeraldisest ca 1,2 km kaugusel. Seletuskirja kohaselt asub kaevandatav maavara pealpool põhjaveetaset. Kuna maavaravaru väljatakse veetaset alandamata, ei mõjuta kaevandamine veetaset pinnases seega puudub eeldatavalt mõju must-toonekure potentsiaalsetele toitumisaladele.

Seletuskirja kohaselt on Holsta II liivakarjääri mäeeraldise idaosas kaevandamise loa alusel juba teostatud mäetöid. Lääneosas tuleb ettevalmistustööde käigus raiuda karjäärialalt mets ja juurida kännud.

Lindude pesitsusaegse häiringute vältimiseks seab Keskkonnaamet järgneva asjakohase kõrvaltingimuse:

- *raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.03-31.07.*

Kõrvaltingimuse korrektsele täitmisel ei ole eeldatavalt ette näha lindude pesitsusaegse häiringu teket.

Transpordiamet on 13.05.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-4 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.05.2026 nr DM-131312-17) andnud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmisele nõusoleku tingimusel, et loale lisatakse järgmine kõrvaltingimus:

1. Enne kaevandamistöde alustamist tuleb riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitada, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased

täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.

Keskkonnaamet küsis 14.05.2026 kirjaga nr DM-131312-18 ettevõtte Wesico Infra OÜ seisukohta Transpordiameti 13.05.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-4 esitatud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise nõusolekule.

Wesico Infra OÜ esitas 27.05.2026 e-kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.05.2026 nr DM-131312-19) ettevõtte seisukoha, milles väljendas nõusolekut enda kinnistu piirides ristmiku ümber ehitamisega. Wesico Infra OÜ täpsustas, et on arutanud Transpordiametiga Holsta II liivakarjääri sissesõidutee nurga korrigeerimist Rõuge-Vastseliina tee (nr 25132) suhtes. Ettevõtte tõi välja, et täpsemate nõuete saamiseks esitatakse vastav päring Transpordiametile.

Eeltoodust tulenevalt lisab Keskkonnaamet Transpordiameti 13.05.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-4 esitatud kõrvaltingimuse muudetavale Holsta II liivakarjääri keskkonnaloale nr L.MK/320886.

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. *juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele;*
2. *masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;*
3. *tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30 km/h;*
4. *liivakarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00;*
5. *kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;*
6. *lähima elamu kaitseks tuleb rajada müravall, s.o Kuklase kinnistu katastritunnusega 87401:003:0701 suunale, müravalli pikkus peab olema piisav, et müra levikut elamuni takistada. Müravalli kõrgus peab olema minimaalselt 3 m;*
7. *raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.03-31.07;*
8. *rajada kasvupinnasest ohutusvall (kasutatav karjääri hilisemaks korrastamiseks) riigimaantee ja kaevandatava ala vahele;*

9. *karjääri maanteepoolse ääre kaevandamisel ei tohi üheski töö etapis minna sügavamale projektijärgsest korrastamise pinnast mille nõlva kalle ei tohi olla järsem kui 1:2 (veealuse kaeve puhul 1.3);*
10. *tee kaitsevööndis on lubatud töid teostada ainult vastava projekti alusel, mis on eelnevalt kooskõlastatud Transpordiametiga;*
11. *enne kaevandamistöde alustamist tuleb riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitada, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.*

3.3. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

KMH eelhinnang

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 05.01.2026 kirjaga nr DM-131312-10 Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks taotlejale ja Võru Vallavalitsusele seisukoha esitamise tähtajaga 05.02.2026.

Wesico Infra OÜ arvamust ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Võru Vallavalitsus arvamust ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Loa muutmise korralduse ja loa eelnõu

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt Wesico Infra OÜ, Võru Vallavalitsuselt ja Transpordiametilt 20.02.2026 kirjaga nr DM-131312-12 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 05.03.2026.

Wesico Infra OÜ määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Võru Vallavalitsus määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei esitanud ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Keskkonnaloa nr L.MK/320886 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus edastas Transpordiamet 23.02.2026 kirja nr 7.1-7/26/2984-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 25.02.2026 nr DM-131312-13), milles teavitas Keskkonnaametit, et on dokumentidega tutvunud ning märgib järgmist:

- Holsta II liivakarjääri mäeeraldis piirneb riigiteega 25132 km 14,16-15,10;
- taotletav mäeeraldis teenindusmaa jääb ca 4 m kaugusele riigitee katte servast, mis ei ole

aktsepteeritav. Vastavalt EhS § 70 lg 2 p 2 on keelatud teekaitsevööndis eemaldada ja kuhjata pinnast ning § 79 lg 2 p 1 kohaselt ohustada tee korrakohast kasutamist;
- taotletav mäeeraldis jääb ca 14 m kaugusele riigitee katte servast, sellega võib nõustuda vastavalt EhS § 70 lg 3 sätestatule.

Transpordiamet tõi oma 23.02.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-2 välja, et nõustub Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmisega tingimusel, et mäeeraldise teenindusmaa piir kattub mäeeraldise piiriga.

Keskkonnaamet edastas 04.03.2026 kirjaga nr DM-131312-14 ettevõttele Wesico Infra OÜ Transpordiameti seisukoha tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks ning pikendas menetlustähtaega võimalike seisukohtade kaalumiseks, eelnõu täiendamiseks ja otsuse vormistamiseks kuni 04.06.2026.

Wesico Infra OÜ saatis 17.04.2026 Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.04.2026 nr DM-131312-15), milles selgitas, et ettevõtte ei jõudnud tähtaegselt seisukohta esitada, kuna info kogumine on võtnud aega. Wesico Infra OÜ palus Keskkonnaametil selgitada, kuidas menetlusega edasi liikuda, lisades, et ettevõtte ei nõustu Transpordiameti seisukohaga.

Keskkonnaamet selgitas 04.05.2026 kirjas nr DM-131312-16 ettevõttele Wesico Infra OÜ taotluse muutmise ja menetluse jätkamisega seotud asjaolusid, paludes, et ettevõtte pöörduks Transpordiameti poole leidmaks võimalused mäeeraldise teenindusmaa piiride säilitamiseks olemasoleval kujul.

Transpordiamet edastas 13.05.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/2984-4 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.05.2026 nr DM-131312-17) Keskkonnaametile selgitused Transpordiameti uuendatud nõusoleku osas ning esitanud uue tingimuse Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmisele.

Transpordiameti 13.05.2026 kirja nr 7.1-7/26/2984-4 kohaselt annab Transpordiamet uuendatud nõusoleku Holsta II kaeveloa muutmisele tingimusel, et loale lisatakse järgmine kõrvaltingimus:

1. Enne kaevandamistöõde alustamist tuleb riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitada, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.

Transpordiamet palus Keskkonnaametil Holsta II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetlemisel arvestada Transpordiameti esitatud tingimusega.

Keskkonnaamet küsis 14.05.2026 kirjaga nr DM-131312-18 ettevõttele Wesico Infra OÜ seisukohta Transpordiameti 13.05.2026 kirjas nr 7.1-7/26/2984-4 esitatud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise nõusolekule.

Wesico Infra OÜ esitas 27.05.2026 e-kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.05.2026 nr DM-131312-19) ettevõtte seisukoha, milles väljendas nõusolekut enda kinnistu piirides ristmiku ümber ehitamisega. Wesico Infra OÜ täpsustas, et on arutanud Transpordiametiga Holsta II liivakarjääri sissesõidutee nurga korrigeerimist Rõuge-Vastseliina tee (nr 25132) suhtes. Ettevõtte tõi välja, et täpsemate nõuete saamiseks esitatakse vastav päring Transpordiametile.

Keskkonnaamet lisab tulenevalt Transpordiameti 13.05.2026 kirjast nr 7.1-7/26/2984-4 Holsta II liivakarjääri keskkonnaloale nr L.MK/320886 kõrvaltingimuse, mille kohaselt on loa omaja kohustatud enne kaevandamistöde alustamist riigiteel 25132 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 15,084 ümber ehitama, sest oleva ristmiku kuju ja mõõtmed ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele.

Tuginedes HMS § 49 lõikele 4 edastas Keskkonnaamet xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-xx täiendatud Holsta II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõud taotlejale, kohalikule omavalitsusele ja Transpordiametile tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks, paludes seisukohad esitada kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kuupäevaks xx.xx.2026.

Ettevõtte Wesico Infra OÜ esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

Võru Vallavalitsus esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

Transpordiamet esitas/ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalised kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo